

4 . Aiud | Județ: Alba | Punct: Cetățuia | Anul: 2000

Anul: 2000

Cod RAN: 1222.04

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, Hallstatt, La Tène târziu

Categorii sit: Domestic

Autori: Horia Ciugudean, Aurel Dragotă, Adrian Gligor

Instituții: Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, Universitatea "1 Decembrie 1918", Alba Iulia

Raport

Campania din anul 2000 nu a putut continua secțiunea magistrală (S. I) începută în anul precedent și orientată pe axul lung al movilei, datorită culturilor de porumb care o acopereau. În consecință, au fost executate două secțiuni de control și o suprafață spre capătul vestic al movilei, la marginea fostei cariere de balast.

S. I / 2000 a avut dimensiunile de 12 x 2m, stratigrafia sa verticală fiind relativ simplă. Sub nivelul de sol arabil, de cca. 0,25 - 0,3 m grosime, urmează un strat de culoare cenușiu-negricioasă, bogat în resturi ceramice, situat între cca. -0,30 / -0,65 m, după care apare solul virgin, reprezentat de o depunere argiloasă. Dacă în stratul arabil, răvășit de plug, au apărut materiale arheologice amestecate (Hallstatt, Coțofeni), în stratul de culoare cenușiu-negricioasă au apărut aproape în exclusivitate materiale aparținând culturii Basarabi, care în câteva cazuri se grupau în complexe de locuire, evidențiate în general la baza stratului de cultură. Un asemenea complex (C 3), constând din fragmente ceramice, oase de animale și pietre de râu, a fost parțial dezvelit la adâncimea de -0,64 m, între metri 1,90 - 2,60.

Majoritatea ceramicii este neornamentată, decorul care apare pe buza câtorva străchini constând din caneluri oblice. Vasele cu lustru metalic sunt și ele rare, suprafața ceramicii fiind de obicei doar îngrijit netezită. Din stratul de cultură provine și o rondelă de os, decorată pe una din suprafețe cu cerculețe.

S. II / 2000 a fost amplasată perpendicular pe mijlocul lui S. I / 2000, fiind segmentată în două sectoare: S. II și S. II bis. Stratigrafia este asemănătoare cu cea a secțiunii precedente, cu remarcă prezenței mai consistente a materialelor Coțofeni, acestei culturi aparținându-i și o groapă bine marcată în profilul de NE, între m. 0,40 - 1,6 și care se adâncea până la adâncimea de -0,75 m de la nivelul actual al solului. După materialul ceramic recoltat în cuprinsul gropii, aceasta aparține fazei a II-a a culturii. În S. II bis a fost surprins un complex Basarabi (L 1) între metri 1,7 și 3,4, care a fost dezvelit în întregime, prin deschiderea unei casete în peretele de NE. Complexul s-a dovedit a fi un semibordei, a cărui groapă avea o adâncime de -0,6 m, măsurată de la buză, în cuprinsul său fiind aflate numeroase fragmente ceramice, oase de animale, bucăți de chirpic. Ceramica descoperită aparține atât categoriei de uz comun, cât și celei fine, puternic lustruite și decorate prin imprimare sau incizare.

S. III / 2000 a constat în dezvelirea unei suprafețe de 3 x 4 m, pe un ic rămas nedistrus de carieră, aici fiind descoperită o groapă (C 2) aparținând perioadei timpurii a epocii bronzului, din care provin câteva vase cu profilul întregibil, în special castroane cu buza evazată, unele prevăzute cu "manșete". Un ornament inedit îl reprezintă un șir de proeminente mari, conice, aplicate sub buza unui recipient, amintind de motivistica glinoidă. Tot în S. III au apărut și câteva fragmente ceramice neolitice, care semnalează prezența unei locuiri din această epocă pe "Cetățuia", până în prezent neputând fi însă surprinse complexe in situ.

Campania din anul 2000, deși nu s-a extins pe o suprafață prea întinsă, a avut câteva rezultate importante, cum ar fi diferențierea a două etape de locuire Basarabi, una aparținând fazei clasice (L 1 / S. II bis), cealaltă unei faze mai târzii (C 3 / S. I), surprinse pentru prima dată în așezarea de a Aiud - "Cetățuia".

De asemenea se remarcă materialele aparținând bronzului timpuriu, care prezintă numeroase elemente inedite în raport cu ceea ce se cunoștea până în prezent referitor la această perioadă pe valea Mureșului.

Pentru campania anului 2001 ne propunem să reluăm secțiunea magistrală din centrul așezării, pentru a putea avea o imagine de ansamblu asupra duratei și intensității de locuire a așezării de la Aiud - "Cetățuie"

Informații suplimentare online

[Raportul 858 din cronica.cimec.ro](http://raportul858.dincronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pehartă.foolosind.Mapserver.Cimec.ro)
